

dc-thema

Typerende beroepshouding sociaalagogisch werk

Onder het sociaalagogisch werk vallen allerlei sectoren en soorten beroepsbeoefenaren. Ze hebben één ding gemeenschappelijk; ze hebben allemaal contacten met cliënten. In de relatie met cliënten is je persoonlijkheid van doorslaggevend belang. Je hebt bepaalde eigenschappen en vaardigheden nodig. In dit thema gaan we in op wat die typerende beroepshouding voor een sociaalagogisch werker nu precies is.

TYPERENDE BEROEPSHOUDING SOCIAALAGOGISCH WERK:

1. betrokken, 2. empathisch, 3. assertief, 4. representatief, 5. integer, 6. Tips voor de praktijk

Deze typering is opgenomen in de competentieprofielen. We leggen uit wat hiermee bedoeld wordt en geven voorbeelden uit de praktijk.

1. Betrokken

Betrokken ben je als je geïnteresseerd bent in maatschappelijke vraagstukken en in jouw individuele cliënt(en). Dat ben je met de nodige professionele afstand. Betrokkenheid bij de cliënt toon je door aandacht te hebben, goed te luisteren en te observeren. Je speelt creatief en flexibel in op hun wensen en mogelijkheden en op de gegeven situatie. Je bent terughoudender als de situatie of de cliënt daarom vraagt. Soms ga je een stapje verder. Je probeert dan de cliënt te beïnvloeden of over te halen en stuur je meer. Vooraf schat je goed in wat het beste resultaat zal geven, gezien de situatie, gemoedstoestand, gezondheid, wensen en mogelijkheden van de cliënt.

Jesse is sociaal-cultureel werker. Hij heeft zich verdiept in de geschiedenis van de buurt en de bewoners. Hij weet nu hoe de buurt zich ontwikkeld heeft van een buurt waar alleen maar arbeiders woonden, naar een multiculturele buurt met allochtonen, studenten en jonge autochtone gezinnen. Hij heeft zich vervolgens verdiept in de leefstijlen, wensen en behoeften van de verschillende bewonersgroepen en algemene trends en ontwikkelingen. En hij heeft met veel mensen gesprekken aangeknoopt om hun wensen en behoeften te onderzoeken. Hij weet nu dat zijn activiteiten gericht moeten zijn op een brede doelgroep en divers moeten zijn. En hij heeft al een aantal ideeën om samen met de bewoners verder uit te werken.

2. Empathisch

Empathisch ben je als je je kunt inleven in de situatie van de cliënt en als je zijn kwaliteiten, talenten en mogelijkheden ziet, waardeert en respecteert. Je stelt de eigenheid van de cliënten centraal en je begeleiding doet recht aan die eigenheid. Je kunt de diversiteit tussen mensen hanteren en laat ieder in zijn waarde. Door je open houding maak je vraagstukken bespreekbaar.

Josette treft mevrouw Bakker in een depressieve bui aan op haar kamer in het zorgcentrum. Ze gaat op haar hurken bij haar zitten en praat wat met mevrouw over haar depressiviteit. Mevrouw Bakker lijkt opgelucht dat ze even met iemand kan praten. 'Misschien is het beter als u even naar de huiskamer gaat, dan kunt u uw zinnen even verzetten,' zegt Josette. 'Ja, laat ik dat maar doen,' zegt mevrouw Bakker: 'hier zitten kniezen, helpt ook niet erg.'

3. Assertief

Je bent assertief als je op een positieve manier voor je mening, behoeften en belangen opkomt. Positief betekent dat je de ander niet kwetst en in zijn waarde laat, tactvol bent en respect hebt. Je bent niet agressief maar brengt rustig, stevig en helder naar voren hoe je over iets denkt.

'Ik ben zeker bereid om over te werken, maar het wordt nu wat veel. Kunnen we geen andere oplossing bedenken?'

4. Representatief

Representatief betekent letterlijk 'vertegenwoordigend'. Als beroepskracht vertegenwoordig je je beroep en jouw organisatie naar anderen. Het is belangrijk dat je een positieve, professionele uitstraling hebt naar (potentiële) cliënten, collega's en externe mensen en organisaties. Je maakt door je houding en wat je zegt duidelijk waar de organisatie voor staat, wat je beroep inhoudt en welke waarden en normen belangrijk zijn in je beroep.

Edith gaat soms met alle kinderen in een grote wandelwagen naar buiten. Dan gaat ze naar de markt of naar een speeltuintje in de buurt. De mensen die ze tegenkomt, maken vaak een praatje met haar. Edith vertelt dan wel eens over haar werk en haar beroep als pedagogisch medewerker. Door hoe ze met de kinderen omgaat, laat ze zien hoe er in het kindercentrum opgevoed wordt en welke regeltjes gehanteerd worden.

BIJ DIT ARTIKEL IS EEN TEST VERKRIJGBAAR. DE DOCENT ONTVANGT DEZE TEST VAN UITGEVERIJ ANGERENSTEIN PER MAIL.

5. Integer

Je bent integer (rechtschapen) als je betrouwbaar bent en handelt volgens algemeen geldende ethische waarden en normen. De beroepscode is de leidraad voor je gedrag. Integriteit heeft ook te maken met het transparant (inzichtelijk) zijn van je werk, met eerlijkheid en respect.

Rian is sociaal-maatschappelijk dienstverlener. Zij beschikt over vertrouwelijke informatie van cliënten. Vrienden en kennissen willen weleens horen wat ze zoal tegenkomt in haar werk. Rian vertelt dan in algemene woorden welke problemen mensen kunnen hebben. Zij noemt nooit namen en zorgt er altijd voor dat wat zij zegt niet tot personen is te herleiden.

6. Tips voor de praktijk

1. Werk volgens de beroepscode

In beroepscode voor de verschillende beroepsgroepen staan ethische en praktische waarden en normen. Ze geven aan hoe je je als beroepsbeoefenaar hoort te gedragen. Ze zijn echter niet heel gedetailleerd zodat er ook ruimte is voor je eigen inbreng.

2. Reflecteer regelmatig op je beroepsmatig handelen

De praktijk roept soms vragen op en stelt je voor problemen. Het is belangrijk dat waarden en normen gemeenschappelijk gedragen worden en je beroepshouding in belangrijke mate overeenstemt met die van je collega's. Reflecteer daarom regelmatig zelf en met elkaar op waarden en normen, handelen en beroepshouding.

3. Je hebt een voorbeeldfunctie

Cliënten, collega's en anderen spiegelen zich aan jouw handelen en aan jouw visies. Voorbeeldgedrag is daarom een belangrijk middel dat je in kunt zetten in je werk.

Uitgeverij Angerenstein

